

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Α. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ 2η

Α. ΔΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
2. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ
3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ : ΑΡΘΡΟ 20 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ
4. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 20 ΤΟΥ ΔΑΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΑΡΘΡΟ 28 ΠΑΡ. 2, 3 ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Β. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
2. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ : ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΕΣ – ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΕΣ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
3. ΡΗΤΡΑ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ
4. ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΛΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Α. ΔΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Δανία έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τότε ΕΟΚ) από 1-1-1973, μαζί με την Μεγάλη Βρετανία και την Ιρλανδία. Η ένωση της Δανίας με την ΕΟΚ έγινε ύστερα από τη διενέργεια σχετικού δημοψηφίσματος τον Οκτώβριο του έτους 1972, κατά το οποίο αποδείχθηκε ότι σημαντική πλειοψηφία του κόσμου ήταν υπέρ της ένωσης. Στα πλαίσια της συμμετοχής της Δανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προκειμένου να εγκριθούν οι σχετικές διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, επακολούθησαν 5 δημοψηφίσματα : το 1986, κατά το οποίο 56,2% των ψηφοφόρων ψήφισαν υπέρ και 43,8% κατά της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης, το 1992, κατά το οποίο 49.3% ψήφισαν υπέρ και 50.7% κατά της Συνθήκης του Μάαστριχτ, το 1993, κατά το οποίο 56.8% ψήφισαν υπέρ και 43.2% κατά της ίδιας Συνθήκης, το 1998, κατά το οποίο 55.1% ψήφισαν υπέρ και 44.9% κατά της συμφωνίας του Άμστερανταμ και το 2000, κατά το οποίο 53.1% ψήφισαν υπέρ και 46.9% κατά του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος (του ευρώ).

2. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ : ΑΡΘΡΑ 20, 42 ΚΑΙ 50 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

Section 20 [Delegation of Powers]

(1) Powers vested in the authorities of the Realm under this Constitution Act may, to such extent as shall be provided by Statute, be delegated to international authorities set up by mutual agreement with other states for the promotion of international rules of law and co-operation.

(2) For the passing of a Bill dealing with the above a majority of five-sixths of the Members of the Parliament shall be required. If this majority is not obtained, whereas the majority required for the passing of ordinary Bills is obtained, and if

the Government maintains it, the Bill shall be submitted to the Electorate for approval or rejection in accordance with the rules for Referenda laid down in Section 42.

Section 42 [Referendum]

(1). Where a Bill has been passed by the Parliament, one-third of the Members of the Parliament may within three week-days from the final passing of the Bill request of the President that the Bill be subjected to a Referendum. Such request shall be made in writing and signed by the Members making the request.

(2) Except in the instance mentioned in Subsection (7), no Bill which may be subjected to a Referendum, confer Subsection (6), shall receive the Royal Assent before the expiration of the time limit mentioned in Subsection (1), or before a Referendum requested as aforesaid has taken place.

(3) Where a Referendum on a Bill has been requested the Parliament may within a period of five week-days from the final passing of the Bill resolve that the Bill shall be withdrawn.

(4) Where the Parliament has made no resolution in accordance with Subsection (3), notice to the effect that the Bill will be put to a Referendum shall without delay be given to the Prime Minister, who shall then cause the Bill to be published together with a statement that a Referendum will be held. The Referendum shall be held in accordance with the decision of the Prime Minister not less than twelve and not more than eighteen week-days after the publication of the Bill.

(5) At the Referendum votes shall be cast for or against the Bill. For the Bill to be rejected a majority of the electors taking part in the voting, however, not less than thirty per cent of all persons entitled to vote, shall have voted against the Bill.

(6) Finance Bills, Supplementary Appropriation Bills, Provisional Appropriation Bills, Government Loan Bills, Civil Servants (Amendment) Bills, Salaries and

Pensions Bills, Naturalization Bills, Expropriation Bills, Taxation (Direct and Indirect) Bills, as well as Bills introduced for the purpose of discharging existing treaty obligations shall not be subject to a decision by Referendum. This provision shall also apply to the Bills referred to in Sections 8, 9, 10, and 11, and to such resolutions as are provided for in Section 19, if existing in the form of a law, unless it has been provided by a special Act that such resolutions shall be put to a Referendum. Amendments of the Constitution Act shall be governed by the rules laid down in Section 88.

Section 50 [Participation]

In order to make a decision more than one-half of the Members of the Parliament shall be present and take part in the voting.

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Το άρθρο 20 του Συντάγματος της Δανίας απετέλεσε τη νομική βάση για την είσοδο και συμμετοχή της Δανίας στις μέχρι τώρα διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, οι εξουσίες που έχουν παραχωρηθεί στις αρχές του Βασιλείου από αυτή τη συνταγματική πράξη μπορούν, στην έκταση που προβλέπεται από την σχετική νομοθεσία, να παραχωρηθούν σε διεθνείς οργανισμούς, οι οποίοι δημιουργούνται με αμοιβαία συμφωνία με άλλα κράτη για την προώθηση διεθνών κανονισμών και τη συνεργασία. Για να εγκριθεί ένα νομοσχέδιο που ασχολείται με τα παραπάνω θέματα, απαιτείται πλειοψηφία των πέντε έκτων (5/6) των μελών του Κοινοβουλίου. Αν αυτή η πλειοψηφία δεν επιτευχθεί, ενώ υπάρχει η πλειοψηφία που απαιτείται για την έγκριση των συνήθων νομοσχεδίων και η κυβέρνηση εμμένει σ' αυτό, το νομοσχέδιο θα υποβληθεί στην κρίση του εκλογικού σώματος για έγκριση ή απόρριψη σε συμφωνία με τους κανόνες που διέπουν τα δημοψηφίσματα και παρατίθενται στο άρθρο 42.

Εξάλλου, για τη λήψη απόφασης στη συνήθη νομοθετική διαδικασία απαιτείται να είναι παρόντες περισσότεροι από το $\frac{1}{2}$ των μελών του Κοινοβουλίου και να έχουν συμμετάσχει στη σχετική ψηφοφορία (άρθρο 50 του Συντάγματος). Έτσι, εφόσον νομοσχέδιο που αναφέρεται στην παραχώρηση αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία των 5/6 των μελών του

Κοινοβουλίου, αλλά συγκεντρώσει την ως άνω πλειοψηφία της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, μπορεί να τεθεί σε δημοψήφισμα από την κυβέρνηση. Η σχετική διαδικασία ρυθμίζεται από το άρθρο 42 (παρ. 4) του Συντάγματος, που προβλέπει ότι το νομοσχέδιο πρέπει να παραδοθεί στον πρωθυπουργό, ο οποίος προβαίνει στην δημοσίευσή του μαζί με μία δήλωση ότι αυτό θα τεθεί σε δημοψήφισμα. Ανάλογα με την απόφαση του πρωθυπουργού, το δημοψήφισμα μπορεί να γίνει σε 12 έως 18 ημέρες από τη δημοσίευση του νομοσχεδίου. Επίσης, στο δημοψήφισμα οι ψήφοι πρέπει να τάσσονται υπέρ ή κατά του νομοσχεδίου και για την απόρριψή του απαιτείται πλειοψηφία του εκλογικού σώματος, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 1/3 των ατόμων με δικαίωμα ψήφου.

3. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 20 ΤΟΥ ΔΑΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΑΡΘΡΟ 28 ΠΑΡ. 2, 3 ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Από την αντιπαραβολή των πιο πάνω διατάξεων του Ελληνικού και του Δανικού Συντάγματος, οι οποίες αποτέλεσαν την βάση για την είσοδο και συμμετοχή των δύο χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προκύπτουν τα εξής : οι διατάξεις του Ελληνικού Συντάγματος απαιτούν, σύμφωνα με την ορθότερη και επικρατούσα άποψη (παράγραφος 2 του άρθρου 28), αυξημένη πλειοψηφία των 3/5 του όλου αριθμού των βουλευτών, για να αναγνωριστούν, με συνθήκη ή συμφωνία, αρμοδιότητες σε όργανα διεθνών οργανισμών. Εφόσον δε οι συμφωνίες αυτές συνεπάγονται, κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, περιορισμούς στην άσκηση της εθνικής κυριαρχίας, απαιτείται επιπροσθέτως να εξυπηρετούν οι συμφωνίες αυτές σπουδαίο εθνικό συμφέρον, να μην θίγουν τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις βάσεις του δημοκρατικού πολιτεύματος και να γίνονται με βάση τις αρχές της ισότητας και υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. Αντίθετα, οι διατάξεις του Δανικού Συντάγματος απαιτούν μεγαλύτερη πλειοψηφία για την αναγνώριση τέτοιας φύσεως αρμοδιοτήτων (θετική ψήφος των 5/6 του όλου αριθμού των μελών του Κοινοβουλίου), χωρίς όμως να απαιτείται και η συνδρομή των υπόλοιπων προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 28 παρ. 3 του Ελληνικού Συντάγματος. Ενόψει όμως της υποχρεωτικής υποβολής δημοψηφίσματος σε περίπτωση μη επίτευξης της προβλεπόμενης ως άνω πλειοψηφίας των 5/6, η οποία, άλλωστε, είναι δύσκολο να επιτευχθεί στην πράξη, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι 6 φορές στο

παρελθόν χρειάστηκε δημοψήφισμα για την συμμετοχή της Δανίας στις σχετικές ευρωπαϊκές διαδικασίες, η απόφαση για τα ζητήματα αυτά αποκτά περισσότερη δημοκρατική νομιμοποίηση, εφόσον ανάγεται τελικά στον φυσικό φορέα της, δηλαδή το εκλογικό σώμα.

Σημ. Δεν κατέστη δυνατό να βρω νομολογία που να σχετίζεται με το άρθρο 20 του Συντάγματος της Δανίας. Το γεγονός αυτό θεωρώ απόλυτα φυσιολογικό ενόψει της ευρείας πλειοψηφίας που απαιτείται κατά το άρθρο αυτό για την αναγνώριση αρμοδιοτήτων σε όργανα διεθνών οργανισμών (5/6 του όλου αριθμού των μελών του Κοινοβουλίου) και της εν συνεχεία υποβολής σχετικού δημοψηφίσματος σε περίπτωση μη επίτευξης της αυξημένης ως άνω πλειοψηφίας.
